

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Danciuc Ghenadie în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022, în cauza penală privindu-l pe

TIDVA Nicolae XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în r-nul XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.08.2020 - 11.10.2021;

Instanța de apel: 05.11.2021 – 05.04.2022;

Instanța de recurs: 06.09.2022– 16.11.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 11 octombrie 2021, Tidva Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal și condamnat în baza acestei Legi, stabilindu-i pedeapsa sub formă de 150 (una sută cinci zeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Lui Tidva Nicolae i s-a comunicat că, în cazul eschivării cu rea-voință de la executarea pedepsei sub forma de muncă neremunerată în folosul comunității, aceasta se înlocuiește cu pedeapsa închisorii, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Tidva Nicolae în perioada de timp 06.11.2019 până în prezent, urmărind scopul neexecutării intenționate și eschivării de la executarea hotărârii instanței de judecată, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admitându-le în mod conștient, acționând cu intenție directă, cunoscând cu certitudine despre faptul că în temeiul Hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

din 20 martie 2017 și Titlului Executoriu nr. 2-2389/16 din 20 martie 2017 emis de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru, s-a dispus încasarea solidară în beneficiul OM „Ideea Credit” SRL sumă totală de 45.157,24 lei, constituită din suma de 41.066,72 lei cu titlu de datorie, suma de 2575,26 lei cu titlu de penalitate de întârziere, suma de 200 lei cu titlu de cost al notificării precum și suma de 1315,26 lei cu titlu de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat, neexecutând hotărârea instanței de judecată, fiind recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute la art. 318 alin. (1) Cod contravențional prin Hotărârea din 27 iunie 2019 emisă de către Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, începând cu data de 06.11.2019, moment în care i-a fost adusă la cunoștință hotărârea de aplicare a sancțiunii contravenționale, fiind somat în mod repetat la 06 noiembrie 2019 de către executorul judecătoresc Oxana Burlac, a continuat acțiunile sale ilegale, periclitanđ relațiile sociale cu privire la prevenirea neexecutării și eschivării de la executarea hotărârii instanței de judecată, intenționat, nu a executat Titlul Executoriu nr. 2-2389/16 din 20 martie 2017, emis de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru, astfel, eschivându-se cu bună știință de la executarea hotărârii judecătorești și neîndeplinind până la momentul actual cerințele documentului executoriu, în pofida stabilirii unui nou termen pentru executare, după aplicarea sancțiunii contravenționale.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Tidva Nicolae a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 320 alin. (1) Cod penal și anume: *neexecutarea intenționată și eschivarea de la executarea hotărârii instanței de judecată, dacă aceasta a fost comisă după aplicarea sancțiunii contravenționale.*

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, *avocatul Ghenadie Danciuc, în interesele inculpatului* a depus în termen apel prin care solicita casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea inculpatului.

În motivarea apelului s-a invocat că, instanța de judecată neîntemeiat a constat că prin totalitatea probelor administrate și cercetate în ședința de judecată s-a demonstrat că acțiunile inculpatului întruneau elementele componente ale infracțiunii încriminate, punând la baza sentinței declarațiile martorilor Filimonov Valeriu și Burlac Oxana.

În cadrul ședinței de judecată a fost audiat inculpatul care nu a recunoscut vinovăția și a declarat că banii împrumutați i-a transmis lui Prisăcaru Tatiana. Tidva Nicolae nu are posibilitate financiară să achite datoria, nu are careva venituri oficiale și proprietăți în Republica Moldova. Respectiv, nu s-a eschivat de la executarea hotărârii judecătorești, or, inculpatul a lucrat în străinătate și a făcut transfer de mijloace financiare în Republica Moldova, cu scopul achitării datoriei.

Sentința nu conținea o analiză și o apreciere a probelor, ceia ce contravine prevederilor alin. (1) art. 101 Cod de procedură penală, conform cărora fiecare probă

urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentii, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al colaborării lor.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022, apelul avocatului Ghenadie Danciuc în interesele inculpatului a fost respins ca nefondat, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a constatat că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 320 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative *neexecutarea intenționată și eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată, dacă aceasta a fost comisă după aplicarea sancțiunii contravenționale*.

S-au respins alegațiile apelantului precum că atât în instanța de fond, cât și la etapa urmăririi penale acuzatorul de stat s-a opus administrării probelor și nu a administrat probe ce ar fi confirmat poziția financiară a inculpatului, care menționa că, nu are surse financiare de a-și onora obligațiile pecuniare, menționând totodată că, acest împrumut l-a contractat în favoarea fidejursorului Prisăcari Tatiana, prin urmare ultima și urma să-l achite, or, versiunea acuzării este susținută prin probe pertinente, care în mod direct indicau asupra vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal, printre care hotărârea nr. 2-2389/16 din 20.03.2017 și titlul executoriu nr. 2-2389/16 eliberat la 20.04.2017, prin care Tidva Nicolae a fost obligat de a achita în beneficiul lui OM „Idea Credit” SRL, suma de 41.066,72 lei cu titlu de datorie contractuală, suma de 2575,26 lei cu titlu de penalitate de întârziere, suma de 200 lei cu titlu de cost al notificării, precum și suma de 1315,26 lei în calitate de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat, pe parcursul anilor 2017- până în prezent, astfel rezulta cu certitudine că inculpatul intenționat și cu rea-voință s-a eschivat de la executarea hotărârii judecătorești.

Instanța de apel a combătut argumentul apărării precum că, instanța de fond a pus la baza sentinței declarațiile martorilor Filimonov Valeriu și Burlac Oxana, or, Tidva Nicolae a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod contravențional prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 27 iunie 2019, din motivul neexecutării hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 martie 2017. Ulterior, Tidva Nicolae acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestora, intenționat nu a executat, până în prezent, hotărârea instanței de judecată nominalizată, iar martorii invocați doar au confirmat aceste circumstanțe.

Din conținutul apelului nu s-a stabilit vreun motiv capabil să influențeze soluția procesului penal, deoarece nu se referea la cazul în care ar rezulta încălcarea esențială a legii, soldată cu achitarea inculpatului.

Instanța de apel a reiterat că nu s-au reținut argumentele apărării privind achitarea inculpatului, or, de către instanța de fond au fost cercetare probele,

verificate în ședința instanței de apel, fiind analizate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al coroborării lor. Astfel, instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

Totodată, la determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 75-77 Cod penal adică, de pericolul social al crimei comise de Tidva Nicolae, de gravitatea infracțiunii comise, care se califica ca infracțiune ușoară, de personalitatea vinovatului, care potrivit revendicării anexate la dosar (f.d. 66), nu avea antecedente penale, nu se afla la evidența medicului narcolog sau psihiatru, nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii imputate.

La aplicarea pedepsei instanța de fond a ținut cont că, scopul aplicării pedepselor penale este de protejare a societății de infractori și de infracțiunile comise de ei, de apărare a societății împotriva celor mai grave fapte antisociale și prevenirea lor, de persoana inculpatului care nu a recunoscut vinovăția, unde prima instanță corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă sub formă de 150 ore muncă neremunerată în folosul societății, pedeapsă pe care instanța de apel a considerat-o echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocatul Danciuc Ghenadie în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, sau restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată

În motivare recurentul a indicat că, nu s-a luat în considerație faptul că nu există probe ce ar indica că inculpatul a deținut această sumă de bani, pe care nu a achitat-o, din care ar putea reieși intenția neexecutării hotărâri. Prin urmare, în acțiunile inculpatului lipsește latura subiectivă a infracțiunii, lipsa intenției directe, condiție obligatorie pentru existența componentei de infracțiune prevăzută de art. 320 Cod penal.

Actele de dispoziție ale instanțelor de judecată sunt contrare art. 1, Protocolul nr. 4 la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, care prevede că nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală.

Instanța de apel nu s-a expus referitor la argumentul apărării că „acuzarea nu a prezentat probe că Tidva Nicolae a dispus de venituri și proprietăți”. Decizia instanței are o motivație generală privind existența unor probe fără a intra în esența și aprecierea lor.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului,

menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Din textul recursului declarat de avocatul Danciuc Ghenadie se constată că s-au invocat temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală și critică soluția instanței de apel, din motiv că, în opinia sa, instanța eronat a calificat acțiunile inculpatului.

În același timp, recurentul nu a concretizat care din temeiurile pct. 6) le-a pus la baza cererii de recurs și prin ce se confirmă aceste temeiuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate de legislator este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu-și găsesc confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.

Suplimentar, recurentul critică modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele de fond și apel care dovedesc că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de 320 alin. (1) Cod penal. În acest context, Colegiul penal menționează că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs ordinar, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind temei pentru recurs separat.

Critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs.

Referitor la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, invocat de recurent, Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*” se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea). În speță, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate, verificându-le sub aspectul pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, atât cele ale apărării, cât și cele ale acuzației, ce demonstrează vinovăția lui Tidva Nicolae în săvârșirea infracțiunii imputate, iar

pedeapsa aplicată în limita sancțiunilor prevăzute de legea penală.

Totodată, nu există dubii în ce privește existența elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal în acțiunile inculpatului, iar faptul că el nu recunoaște în totalitate vinovăția în comiterea respectivei infracțiuni a fost considerat de instanță drept o metodă de apărare, dar care se combate prin cumulul de probe administrat.

În concluzie, Colegiul penal constată că recursul este insuficient motivat, or textul acestuia trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroarea comisă de instanță, pe când în speță doar au fost redat soluțiile instanțelor precedente și mențiunea că partea apărării nu este de acord cu soluția.

Față de lucrul judecat de către instanța de apel, Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa sub formă de 150 ore muncă neremunerată în folosul comunității, este echitabilă, raportată la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care î-l va descuraja pe inculpat de a comite pe viitor alte fapte infracționale. Mai mult ca atât, munca neremunerată în folosul comunității este o pedeapsă non privativă de libertate de aceea argumentul recurentului precum că hotărârea contestată contravine dispoziției art. 1, Protocolul nr. 4 la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, care prevede că nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală, este absolut neîntemeiat.

Motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în prezenta decizie la **pct. 5**, iar o altă opinie asupra circumstanțelor cauzei nu poate servi temei pentru examinarea ei, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru aceasta, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție (*cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură

penală, iar criticele din recursul înaintat nu și-au găsit confirmare din care motiv se respinge ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Danciuc Ghenadie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2022, în cauza penală privindu-l pe TIDVA Nicolae XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 ianuarie 2023.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN